

Meditatie: Op de Proef!

‘Door het geloof heeft Abraham, als hij verzocht werd, Izak geofferd en hij, die de beloften had, heeft zijn eniggeborene geofferd’. Hebr. 11 : 17.

God verzocht Abraham. Dat vinden wij vreemd! Dat de duivel mensen verzoekt is te geloven. Dat is zijn beroep. Daarvoor vindt hij een open oor en hart. Zolang onze wil strookt met het begeren van de satan, komt God er niet aan te pas. Of het moest zijn, dat hij u overgeeft aan de verharding van het hart. Daarbij laat de satan het niet. Hij verzoekt bij voorkeur de Gods kinderen. Aangezien de Heere Jezus Christus boven alle verzoeking uit is, verlegt hij zijn werkveld van Christus naar de christenen. Dag en nacht is hij er op uit de Kerk te verwoesten. Daarom hebben wij dag en nacht te bidden: ‘Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze’. Hier lezen wij, dat God Abraham verzoekt. Kan dit? Ja, dit kan. Alleen, God verzoekt niemand — naar het woord van Jacobus — tot het kwaad. Het verzoeken van God is: op de *proef stellen, toetsen*. Wat van God komt, gaat door het vuur van allerlei beproevingen heen. Rust roest. De profeet verwijt Moab, dat het niet van vat in vat geledigd is en stelt vast, dat zijn smaak in hem gebleven is. Daardoor is Moab muf, bedorven en waardeloos. Geheel anders is het met Israël. Israëls geloof is niet verroest. Daarvoor zorgt God ook bij Abraham. Hij wil de spankracht van Abraham’s geloof vergroten en stelt hem op de proef. Toch was de offerande van Izak niet de eerste beproeving in zijn leven. Hij heeft er reeds vele doorstaan. Hij is geroepen uit het huis van zijn vader, heeft 25 jaar op de beloofde zoon moeten wachten. Hij is bezweken op de zijweg met Hagar, hij bleef staande, toen Lot het beste land koos.

Maar deze beproeving gaat alle vorige te boven. God wil het onderste uit de kan hebben en het diepste van Abraham’s leven bloot leggen. God wil de diepste geloofshouding van Abraham zien en er zich in verlustigen. God wil weten, of Abraham het liefste in zijn leven aan Hem afstaat. Ook Abraham moet dat weten, zal hij de vriend van God en de vader van alle gelovigen genoemd worden. Ook de Hebreëen moeten dit weten, opdat zij op de steile geloofsweg volharden. Ook wij dienen dit te weten, opdat wij in alle verzoeken en beproevingen dezelfde weg gaan. Op deze weg geeft God genade voor genade. Wanneer de Heere in de beproeving meegaat komt niet ons werk, maar Zijn genade aan de dag. Maar dit kan ook anders. Denk maar aan Hizkia. Hij is doodziek geweest en wonderlijk genezen. Gezanten uit Babel komen hem gelukwensen met zijn herstel. Wat is er in Hizkia’s hart? Vertelt hij, dat God zijn leven uit de dood heeft teruggebracht en zijn ziel liefelijk heeft omhelsd? Niets van dit alles! Hij laat zich voorstaan op zijn rijkdom en schatten. Hij vergeet en hoont de God van zijn leven. Ook Hizkia wordt op de proef gesteld, maar hij bezwijkt. Om te huilen! Hier zien wij een mens zonder de genade op de proef gesteld. Hier leert Hizkia wat er in zijn hart is. Dat is om van te schrikken en onszelf aan deze twee kinderen Gods te toetsen. Gaan wij in de beproeving de weg van Abraham of van Hizkia?

Abraham moet Izak als een brandoffer offeren. Dat is: slachten, doden en verbranden. Is dit niet onmenselijk? God haat toch de kinder-offers aan de Moloch gebracht? Wil Hij nu zelf dit offer hebben? Zullen wij God de wet stellen? Behoeft Hij aan u en mij rekenschap van Zijn daden te geven? Is Hij niet zo onaantastbaar hoog en diep in Zijn goddelijke wijsheid, dat wij Hem nooit bereiken? Wat wil de Heere? Hij wil Izak terug hebben. Heeft Hij daarop niet het recht? Hij wil Izak terug. Hij wordt genoemd Abraham’s eniggeboren zoon, die hij liefhad, de zoon der belofte. Dit betekent, dat uit Izak de Christus geboren zal worden, in wie alle geslachten der aarde gezegend worden. Izak was de hoop voor de wereld en ook voor Abraham zelf. Wanneer Izak zonder kinderen sterft, kan ook Abraham niet gered worden. God raakt met dit bevel aan het fundament van de zaligheid en stoot dit schijnbaar omver.

Wat deed Abraham? Hij gehoorzaamde aan Gods bevel en ging. Geen woord van tegenspraak komt uit zijn mond. Hier valt niet te praten, hier dient alleen gehoorzaamd te worden. Wat het Abraham heeft gekost? Dat valt niet te beschrijven. Wij lezen alleen, dat hij overlegt. Dat zijn de overleggingen van het geloof. Tegenstrijdigheden zijn er te over. De afgrond roept tot de afgrond bij het gedruis van Gods baren en golven. Maar in dit alles verheft zich zijn geloof. Hoe God redt, weet Abraham niet, dat Hij redden zal, staat vast.

Hoe lezen en horen wij deze geschiedenis? Als geïnteresseerde toeschouwers? Zeggen wij: Wat een man? Wij hadden dit nooit kunnen doen? Nee, zegt iemand ik was thuisgebleven, ik had geen stap gedaan! Vandaag of morgen neemt God u of mij op de zeef. Dan raken wij toeschouwer af. Dan roept Hij u bij uw naam en vraagt wat van u. Van ons allen vraagt Hij, dat wij ons oude bestaan, dat wij liefhebben, koesteren en verzorgen, doden, slachten en kruisigen. Daartoe hanteert Hij het scherpe mes van Zijn Woord en Geest. Hij wil, dat wij dit mes hanteren en ons eigen *ik* dodelijk treffen. Daarvoor is hetzelfde geloof en dezelfde genade nodig, die Abraham ontving. Bent u in dit harde beroep nog altijd toeschouwer? Hier verdwijnen alle naam- en praatchristenen. Die griezelen liever wanneer het er bij een ander 'bloedig' aan toe gaat. Wat helpt dan ook alle gepraat? Hoezeer wordt de roep van God om onze oude natuur te doden, te kruisigen en te slachten dood geredeneerd? Wanneer is een preek goed? Zo deze ons doodt in ons eigen bestaan en ons uitdrijft naar God. Een preek is goed, wanneer wij veel meekrijgen om over na te denken, te overleggen en te verkondigen. Wat bent u nu: een toeschouwer of een geloofsworstelaar?

Tot sommigen komt God met een bijzondere roep: Geef Mij uw kind terug. Misschien wel uw enig kind. Tot anderen: Geef Mij uw man, uw vrouw terug. Tot weer anderen: Geef Mij uw leven terug. Wat is dan ons antwoord? Hier ben ik? Dit is geloof: op Gods voorstellen in gaan, zoals zij zijn, ook al kost het vlees en bloed. Want dan haalt God alles bloot. En wat ligt er al niet op de bodem van ons hart? Abraham stond Izak af en gaf hem aan God terug. Daarmee sneed hij ook (menselijk gesproken) de mogelijkheid af om zalig te worden. Hoe het dan wel moest, liet hij aan God over. Want God zou wel zorgen voor een Lam ten brandoffer. In dit geloof is Abraham niet beschaamd. Want hij geloofde in God de Vader, de Almachtige. Van daaruit overlegde hij, dat God machtig was hem Izak uit de doden weer te geven. De belovende God deed wonderen en Hij doet dit nog! Houd dit voor ogen, wanneer u niet meer zien kunt hoe ooit Gods beloften aan u vervuld zullen worden. Want gewis, *God* zorgde voor een Lam! Dit Lam staat op het snijpunt van al Gods wegen. Waar uw wegen doodlopen, gaat Zijn weg in dit Lam open en ziet u van de berg van uw moeilijkheden de kruisheuvel Golgotha, ja de Gekruisigde. Hier heeft God voorzien! Alle wegen Gods lopen uit op dit Lam. De uwe ook?

November 1965, ds. G. Boer